

Zgnilizny korzeni

to procesy chorobowe wywoływane przez patogeny glebowe, które polegają na gniciu całych korzeni buraka lub ich fragmentów.

Główni sprawcy to grzyby *Aphanomyces cochlioides* i *Rhizoctonia solani*.

Warunki rozwoju

– wysoka wilgotność i temperatura gleby, zachwiane stosunki powietrzno-wodne na skutek złej struktury gleby (gleba zbita, zaskorupiona, o nieprzepuszczalnym podglebiu – podeszwa płużna) w efekcie błędów przy przygotowaniu pola.

Zgnilizna wierzchołkowa buraka cukrowego (*A. cochlioides*)

Objawy:

– przeważnie powoduje gnicie od wierzchołka wzrostu korzenia, niekiedy także od bocznych powierzchni korzenia, chora tkanka początkowo ma kolor jasnobrązowy i brązowy, silnie porażone korzenie murszeją, następuje utrata turgoru i żółknięcie liści; często nieuszkodzone pozostają jedynie wystające ponad powierzchnię gleby głowy korzeni.

Rhizoctonia solani.

Objawy

- początkowo gniją części korzenia położone bliżej powierzchni gleby, potem proces obejmuje całą powierzchnię boczną i patogen wnika w głąb tkanek, liście buraka tracą turgor, w korzeniu tworzą się głębokie pęknięcia a zgniła tkanka „zapada się”. Głowa wraz z nasadą rozety liściowej ulegają zniszczeniu, a silnie uszkodzone rośliny zasychają.

Zapobieganie

– prawidłowa agrotechnika – ograniczenie liczby przejazdów po polu, unikanie nadmiernego rozpylenia gleby sprzyjającego jej zaskorupianiu się, niszczenie podeszwy płużnej poprzez głęboszowanie pola. Uprawa w przedplonie gorczyc mączkowniczych znacznie usprawnia glebę i poprawia jej strukturę.

Rozprzestrzenianie się choroby

– patogeny wywołujące zgnilizny korzeni powszechnie występują w glebach, na których uprawiane są buraki. Ich szkodliwość uzależniona jest od warunków powietrzno – wodnych panujących na danym polu.

Brak chemicznych metod zwalczania zgnilizn korzenia buraka.

Hodowcy dysponują dopiero pierwszymi materiałami o podwyższonej tolerancji na grzyb *R.solani*, jednak ze względu na gorsze plonowanie ich udział w strukturze zasiewów jest znacznie ograniczony. Natomiast brak jest odpornych materiałów w stosunku do *A.cochlioides*.

W przypadku pola o nadmiernym uwilgotnieniu można przeprowadzić głęboką uprawę międzyrzędową w celu napowietrzenia gleby. Równocześnie z tym zabiegiem należy przeprowadzić dolistne dokarmienie roślin.

Piotr Ledochowski, KSC S.A.
Jacek Piszczek, IOR Poznań, TSD w Toruniu